

Plats och tid

Herrljunga kommun, Kommunhuset, Nossan (A-salen) kl. 13.00–15.50
Ajournering kl. 15.10-15.30, ajournering 15.40-15.45

Beslutande

Beslutande
Lennart Ottosson (KV), ordförande
§§ 52-55, 58-63
Andreas Johansson (M), vice
ordförande tjs. ers. för Lennart Ottosson
§ 56-57
Pia Bondesson (C)
Ragnar Emanuelsson (C)
Kerstin Setterberg (KD)
Inger Gustavsson (L)
Magnus Lennartsson (M) tjs. ers. för
Andreas Johansson § 56-57

Beslutande
Anette Rundström (S)
Kari Hellstadius (S) tjs. ers. för Magnus
Fredriksen
Kjell Johansson (Mp) tjs. ers. för Armina
Dzananovic
Kitty Andersson (S) tjs. ers. för Carina
Fredriksen
Åke Henningsson (KD) tjs. ers. för Auli
Karnehed

Ersättare
Gudrun Gustafsson (M)

Övriga deltagare

Magnus Stenmark, socialchef
Aniko Andersson, verksamhetschef
Jennie Turunen, verksamhetschef
Linnea Holm, stabschef
Heléne Backman Carlsson,
SAS/Kvalitetssamordnare
Moa Andersson, nämndsamordnare
Berith Källerklint, MAS

Mattias Strandberg,
nämndsamordnare
Paulina Svensson, enhetschef
verkställighet
Gunn Carlsson,
introduktionssamordnare
Pernilla Nordberg, enhetschef
sysselsättning

Utses att justera

Kerstin Setterberg (KD)

Justeringens
plats och tid

Kommunhuset, Herrljunga, 4 maj 2018 10.00

Under-
skrifter

Sekreterare

Moa Andersson

Paragrafer 52, 54-63

Ordförande

Lennart Ottosson

Justerande

Kerstin Setterberg

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Socialnämnden

Sammanträdesdatum

2018-05-02

Datum för
anslags uppsättande

2018-05-04

Datum för
anslags nedtagande

2018-05-26

Förvaringsplats
för protokoll

Socialförvaltningen, Torggatan 4 A, Herrljunga

Underskrift

Innehållsförteckning

§ 52 Tillägg till dagordningen	3
§ 53 SEKRETESS	Fel! Bokmärket är inte definierat.
§ 54 Information LEX-Sarah	4
§ 55 Socialförvaltningen informerar	5
§ 56 Inför budget 2019 (information)	6
§ 57 Månadsuppföljning mars 2018 (information)	7
§ 58 Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 1	8
§ 59 Beslut om att utse dataskyddsbud för Herrljunga kommun	10
§ 60 Tillägg till "Riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter" - Boendeavgift för korttidsplatserna	11
§ 61 Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022	13
§ 62 Meddelanden	14
§ 63 Anmälan av delegeringsbeslut under tidsperioden 2018-03-01- -2018-03-30	15

K.S. | *2018*

SN § 52

Tillägg till dagordningen

Förslag till beslut

Ordförande föreslår följande tillägg till dagordningen:

- Ansökan om överflyttande av vårdnad enligt 6 kap 8a § Föräldrabalken (Sekretess)
- Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022

Beslutsgång

Ordföranden frågar om samtliga förslag om tillägg till dagordningen antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Följande tillägg till dagordningen görs:
 - Ansökan om överflyttande av vårdnad enligt 6 kap 8a § Föräldrabalken (Sekretess)
 - Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022

KS

SK

SN § 54

Information LEX-Sarah

Sammanfattning

SAS/Kvalitetssamordnare Heléne Backman Carlsson informerar om LEX-Sarahutredning samt händelseförlopp och åtgärder i ärendet.

Informationen läggs till handlingarna.

KS

ma

SN § 55

Socialförvaltningen informerar

Sammanfattning

Gunn Carlsson, introduktionssamordnare på introduktionsenheten, informerar om introduktionsenhetens uppdrag och aktuella arbete.

Pernilla Nordberg, enhetschef sysselsättning informerar om daglig verksamhet och om daglig verksamhets interna arbeten.

Berith Källerklint, nya MAS presenterar sig och berättar att hon börjar sin heltidsanställning den 28 maj.

Informationen läggs till handlingarna.

KS | *MG*

SN § 56

Inför budget 2019 (information)

Sammanfattning

Magnus Stenmark, socialchef, informerar om socialnämndens aktuella ekonomiska situation och om prioriterade verksamhetsförändringar inför 2019.

Förslag till beslut

Ordförande föreslår att underlaget i § 56 går som meddelande till kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden beslutar att underlaget i § 56 går som meddelande till kommunfullmäktige.

För kännedom
till:

Kommunfullmäktige

KS | ma

SN § 57

DNR SN 18/2018

Månadsuppföljning mars 2018 (information)

Sammanfattning

Jenny Andersson, controller, informerar om månadsuppföljningen för mars 2018.

Informationen läggs till handlingarna.

K.S.

ma

SN § 58

DNR SN 37/2018

Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 1

Sammanfattning

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Denna rapporteringsskyldighet regleras i 16 kap 6 h § SOL och 28h § LSS. Anledning till ej verkställda beslut är oftast bristande resurser.

Två rapporterade ärenden gällande ej verkställt beslut särskilt boende för äldre varav det ena är verkställt vid rapporteringstillfället. Rapporterat ärende som gäller kontaktperson har avslutats utan verkställighet då person har avlidit.

Av Individ och familjeomsorgens rapporterade ärende gällande jourplacering har den enskilde tackat nej till tidigare erbjuden insats. Beslutet är nu verkställt efter ca 8 månader från datum för beslutet. Två rapporterade ärenden gällande kontaktfamilj, båda är verkställda efter ca 3,5 månader från datum för besluten

Fem rapporterade ärenden enligt LSS, samtliga gäller kontaktperson och orsaken är svårigheten att finna lämpliga personer för uppdraget. Ingen av insatserna är vid rapporteringstillfället verkställda. Väntetiden har uppgått till mellan 3,5 till 13 månader i de olika ärendena. Ett av dessa rapporterade ärenden är också föremål hos tillsynsmyndigheten, IVO för eventuell ansökan till förvaltningsrätten om särskild avgift.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad den 2018-04-13

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS 2018-03-31

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att lägga rapporten av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2018-03-31 till handlingarna.

KS | *mc*

Fortsättning SN § 58

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att lägga rapporten av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2018-03-31 till handlingarna.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till: Revisorerna

K.S

ma

SN § 59

DNR SN 38/2018

Beslut om att utse dataskyddsbud för Herrljunga kommun

Sammanfattning

Dataskyddsförordningen träder i kraft den 25 maj 2018 och ersätter gällande personuppgiftslag (PuL). I jämförelse med PuL ställer dataskyddsförordningen högre krav på hur personuppgiftsbehandlingar hanteras och dokumenteras. I samband med detta utnämns ett dataskyddsbud.

Enligt artikel 37.1 i den allmänna dataskyddsförordningen ska ett dataskyddsbud utnämnas om personuppgiftsbehandlingen genomförs av en myndighet eller ett offentligt organ. Varje självständig styrelse/nämnd i kommunen är en myndighet som enligt dataskyddsförordningen måste utse ett dataskyddsbud. Det är varje styrelse/nämnd som är personuppgiftsansvarig för behandlingar inom sitt verksamhetsområde och som därmed också ansvarar för att utse ett dataskyddsbud som ersätter den nuvarande rollen som personuppgiftsbud.

Herrljunga kommun anställer inget eget dataskyddsbud utan köper tjänsten från Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-04-12

Skrivelse från Boråsregionen daterad 2018-04-09

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden utser Magnus Blomqvist och Dan Bodin vid Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund till Dataskyddsbud från och med den 25 maj 2018.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden utser Magnus Blomqvist och Dan Bodin vid Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund till Dataskyddsbud från och med den 25 maj 2018.

Expedieras till: Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund

 | |

|

SN § 60

DNR SN 22/2018

Tillägg till "Riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter" - Boendeavgift för korttidsplatserna

Sammanfattning

Utifrån beläggningen på Furuhagen och det ekonomiska läget i kommunen ser förvaltningen ett behov av att införa en boendeavgift på Furuhagen. Socialnämnden skulle på ett helår kunna få in intäkter på ca 200 tkr/år vid en beläggning på 8 brukare under förutsättning att alla brukare har ett avgiftsutrymme.

Förvaltningen föreslår därför följande komplettering till "Riktlinje för handläggning av taxor och avgifter":

Avgiften per månad för bostad på korttiden fastställs till en tolfedel av 0,5539 av prisbasbeloppet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad den 2018-04-11
Riktlinje handläggning av taxor och avgifter

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att revidera "Riktlinjer handläggning av taxor och avgifter" enligt förslag.

Anette Rundström (S) begär ajournering i 5 minuter.

Anette Rundström (S) yrkar på avslag på förvaltningens förslag till beslut.

Inger Gustavsson (L) och Kjell Johansson (Mp) bifaller Anette Rundströms (S) yrkande.

Pia Bondeson (C) och Ragnar Emanuelsson (C) bifaller förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att socialnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Omröstning begärs.

Ordförande ställer följande propositionsordning:

Ja = i enlighet med förvaltningens förslag

Nej = i enlighet med Anette Rundströms (S) yrkande.

KS | *Ma* |

Fortsättning SN § 60

Med 6 ja-röster och 5 nej-röster finner ordförande att socialnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag (röstningsbilaga, SN § 60/2018-05-02).

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att revidera ”Riktlinjer handläggning av taxor och avgifter” enligt förslag.

Reservation

Anette Rundström (S), Kari Hellstadius (S), Kjell Johansson (Mp), Kitty Andersson (S) och Inger Gustavsson (L) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras till: Kommunfullmäktige

K.S. | [Signature]

SN § 61

DNR SN 24/2017

Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022

Sammanfattning

Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018–2022 är ett samverkansdokument mellan kommunerna i länet och Västra Götalandsregionen, Syftet är en jämlik vård för unga i Västra Götaland. Ungdomsmottagningar bedrivs i samverkan mellan Västra Götalandsregionens hälso- och sjukvård och kommunens socialtjänst och vänder sig till ungdomar till och med 24 år. Inriktningsdokumentet beskriver ungdomsmottagningarnas mål, uppdrag och vårdnivå och ska vara en gemensam grund för verksamhet och utveckling av ungdomsmottagningarna i länet. Det utgör ett stöd för de samverkansavtal som tecknas mellan varje kommun och Västra Götalandsregionen om den lokala ungdomsmottagningen.

Borås regionen rekommenderar sina medlemskommuner att anta Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad den 2018-04-30

Protokollsutdrag Boråsregionen från 2017-11-10

Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022

Rekommendationsbrev från Boråsregionen daterat 2018-11-28

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden antar Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden antar Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022.

Expedieras till: Boråsregionen

KS | ma

SN § 62

Meddelanden

Följande meddelanden redovisades vid sammanträdet

<i>Nr</i>	<i>Meddelandeförteckning</i>	<i>DNR</i>
1	Domar inkomna under tidsperioden 2018-03-27- -2018-04-30	
2	Protokoll FSG 2018-04-19	
3	KF § 60/2018-04-10 Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL och LSS per 2017-12-31	
4	KF § 59/2018-04-10 Inriktningsbeslut angående tvättverksamhet.	SN 26/2017
5	KS § 56/2018-03-19 Godkännande av handlingsplan för psykisk hälsa 2018-2020	SN 4/2018

Socialnämndens beslut
Meddelandena läggs till handlingarna.

Justerandes sign

K.S. | ma

Utdragsbestyrkande

SN § 63

**Anmälan av delegeringsbeslut under tidsperioden 2018-03-01- -
2018-03-30**

Följande delegeringsbeslut anmäldes vid sammanträdet

<i>Nr</i>	<i>Delegationsbeslut</i>	<i>DNR</i>
1	Delegeringsbeslut – IFO, fattade under tidsperioden 2018-03-01- -2018-03-30	Lista på delegeringsbeslut förvaras på socialförvaltningen, Torgg 4 A, Herrljunga
2	Delegeringsbeslut – bistånd, fattade under tidsperioden 2018-03-01- -2018-03-30	Lista på delegeringsbeslut förvaras på socialförvaltningen, Torgg 4 A, Herrljunga
3	Delegeringsbeslut – färdtjänst, fattade under tidsperioden 2018-03-01- -2018-03-30	Lista på delegeringsbeslut förvaras på socialförvaltningen, Torgg 4 A, Herrljunga

Socialnämndens beslut
Redovisningen av delegeringsbeslut godkänns.

Verksamhetsförändringar för budgetperioden 2019

Förvaltning: Socialförvaltningen

<u>Socialförvaltningen</u>	<u>Tkr</u>
	Finansieras genom kommunbidrag
Ökad bemanning äldreomsorg dagtid	800-4 350
Ökad bemanning äldreomsorg nattid	1 200- 5 900
Utökning socialsekreterare BoF pga ökad ärendemängd	600-1 200
Utökade administrativa lokaler	500
Ökade kostnader placeringar BoF	2 000
Ökade kostnader våld i nära relationer, vuxna	1 000
Demenssjuusköterska	600
Anhörigstöd	150
Viva app	250
Digitalisering	500
	<hr/>
	7 600-16 450

K.S. [Signature]

Ökad bemanning särskilt boende

Sammanfattning

Socialförvaltningen önskar få utökat kommunbidrag till 2019 om 4 350 tkr för att öka bemanningen på särskilda boendena och korttiden. Genom att öka bemanningen på boendena avskaffas ensamarbete och den enskilde kan i större utsträckning tillförsäkras en god och säker omvårdnad.

Idag är bemanningen på omvårdnadsenheterna 0,53 årsarbetare per omsorgsplats och 0,64 på demensenheterna och korttiden. Konsekvenserna av denna bemanning är att medarbetare på omsorgsenheterna arbetar ensamma under ett antal timmar per dag och den enskilde kan därför inte tillförsäkras en god och säker omvårdnad. Den låga bemanningen innebär också att bland annat sociala aktiviteter för de boende är begränsade.

Förvaltningen har tagit fram tre olika alternativ utifrån nuläget.

Alternativ	Konsekvenser	Kostnad
Ingen förändring	<ul style="list-style-type: none">- Sämre kvalitet för den boende samt större risk för bl.a. fall- Sämre arbetsmiljö för medarbetarna- Begränsade aktiviteter för de boende	0 tkr
Från 0,53 till 0,59 på omvårdnadsenheterna	<ul style="list-style-type: none">- Förbättrad kvalitet för den boende- Förbättrad arbetsmiljö för den enskilde då det inte är något ensamarbete- Begränsade aktiviteter för de boende	800 tkr
Från 0,53 till 0,64 på omvårdnadsenheterna och från 0,64 till 0,74 på demens- och korttidsenheten	<ul style="list-style-type: none">- Förbättrad kvalitet för den boende- Förbättrad arbetsmiljö för den enskilde då det inte är något ensamarbete- Förbättrade aktiviteter för den boende	4 350 tkr

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige utökar kommunbidraget till socialnämnden om 4 350 tkr att användas till ökad bemanning på särskilda boendena för äldre och korttiden.

K.S. ma

Undersökning

Nuläge

Beläggningen per omsorgsplats på våra särskilda boenden är 0,53 och per demensplats och på korttiden är det 0,64.

På omvårdnadsenheterna på Hemgården: A1, A2 och C2 så är medarbetare själv delar av dagarna. På såväl A1 och C2 (innan ombyggnationen av A1 är färdig och det finns en 10e lägenhet) är man själv mellan 1,5-2 timmar på vardagar och mellan 2-3 timmar på helger. På A2 är man själv 3,5 timmar på helgerna och ibland på vardagar.

Den bemanningen som socialnämnden har på sina boenden innebär att det idag inte bedrivs en god och säker omvårdnad av våra boenden på alla våra enheter då medarbetare är själva vissa timmar av dagen och därigenom inte har möjlighet att hjälpa mer än max en åt gången om ens det, i de fall där det krävs en dubbelbemanning. Det är även en osäker arbetsmiljö för den enskilde arbetstagaren då det är ensamarbete.

Bemanningskvoten innebär även att de sociala bitarna på våra boenden, såväl demens som omvårdnad, blir eftersatta då medarbetarna inte hinner med dessa insatser. Även andra insatser kan bli eftersatta en dag då det händer mycket, såsom städ och dusch.

Jämförelse med andra kommuner

I tabellen nedan görs en jämförelse med kommuner som enligt Kolada är liknande kommuner äldreomsorg samt Vårgårda kommun. Genomsnittet på demensenheter är 0,7 och på omvårdnad 0,59.

Kommun	Demensplats	Omsorgsplats
Herrljunga	0,64	0,53
Perstorp	0,64	0,64
Boxholm	0,64	0,56
Östra Göinge	0,67	0,55
Säter	0,72	0,72
Hylte	Inget angivet	Inget angivet
Lessebo	0,77	Inga rena omvårdnadsboenden
Hörby	0,64	0,53
Mörbylånga	0,8	0,6
Vårgårda	0,78	0,58

Ekonomi

Årskostnaden för en undersköterska på särskilt boende i Herrljunga beräknas till 467 tkr tkr/anställd och årsarbetstid är 1920 timmar per år (37 timmars vecka). Totala personalkostnaden för kommunens 54 demensplatser är 15 910 tkr, för 28 omvårdnadsplatser 6 864 tkr och för 8 korttidsplatser är det 2 577 tkr.

K.S. R.G.

Juridik

Sveriges kommuner och landsting har tagit fram rekommendationer för Sveriges kommuner avseende ”Kvalitet i särskilt boende”. Grunden till framtagandet är förändringen i socialtjänstförordningen där det står att den enskildes behov ska vara styrande. I rekommendationen går följande att läsa under bemanning:

Socialtjänstförordningen anger att personal utan dröjsmål ska uppmärksamma behov av hjälp och ge hjälp till äldre på särskilt boende. Att uppmärksamma behov utan dröjsmål kan, som framgår i socialtjänstförordningen, göras med såväl teknik som utökad bemanning. När behov av stöd och hjälp har uppmärksammats ska det tillgodoses. Hur och hur snabbt detta ska ske måste utgå från den enskildes behov av stöd och hjälp.

(SKL, 2016, *Kvalitet i särskilt boende*, sid 7)

Detta innebär att kommunen ska ha en bemanning som är anpassat till de enskildas behov. Utifrån de boendes, på våra omvårdnadsplatser, behov så uppfyller kommunen idag inte dessa riktlinjer. Att en medarbetare är ensam på en enhet med 9-10 boende under ett antal timmar per dag innebär att vissa boendes behov av stöd och hjälp inte kan tillgodoses då det krävs två personer för att kunna tillgodose behoven. Kommunen erbjuder därigenom inte en god och säker omvårdnad.

Arbetsmiljölagen säger att arbetsgivaren ska beakta den särskilda risk för ohälsa och olycksfall som kan följa av att arbetstagare utför arbete ensam (3 kap 2§ andra stycket). Vid ensamarbete som innebär psykiskt påfrestande arbete ska den enskilde medarbetaren få särskilt stöd och handledning för att ha utbildning om hur de ska hantera ex. hotfyllda situationer.

Alternativ

Alternativ 1 – Ingen förändring

Bemanningen förändras inte utan bibehålls som den är idag.

Konsekvenser

Genom att behålla dagens bemanning på våra enheter så behålls den sämre kvalitén för den enskilde på såväl omsorg- som demensenhet samt den sämre arbetsmiljön för den enskilde medarbetaren som får utföra ensamarbete under mellan 1,5 timme och 3,5 timmar per dag på omvårdnadsenheterna.

- Ett antal av de som bor på våra boenden är i behov av sådan omsorg att en enskild medarbetare inte kan erbjuda denna själv utan man behöver vara två. Är en medarbetare själv under ett antal timmar kan denne komma att tvingas, utifrån den enskildes behov, att utföra insatsen ensam. Detta kan vara skadligt för den enskilde boende men även för medarbetaren då det kan vara tungt fysiskt.
- Att arbeta ensam under ett antal timmar kan för den enskilde medarbetaren innebära hög psykisk arbetsbelastning och stress då en enskild person inte kan tillgodose alla boendens behov ensam samt att det på vissa enheter kan finnas risk för hot och våld

KS ma

- Skulle något inträffa såsom en olycka så blir medarbetaren som är på plats upplåst till den enskilde boende. Skulle då fler boenden behöva hjälp finns det ingen som kan hjälpa denne om medarbetaren arbetar ensam.
- Skulle Inspektionen för vård och omsorg göra en tillsyn på enheterna finns det en risk för att kommunen föreläggs med vite då kommunen, utifrån dagens behov på enheterna, inte kan tillgodose en säker och god omvårdnad under de timmar då personalen är ensamma. Även arbetsmiljöverket skulle kunna förelägga om vite om de anser att arbetsmiljön inte är tillräcklig.
- De sociala aktiviteterna på boendena fortsätter att vara begränsade.

Ekonomi

Genom att inte göra någon förändring i bemanningen så finns det inget behov av ökade budgetmedel till socialnämnden.

Alternativ 2 – Höja bemanningen på omvårdnad till 0,59

Bemanningen på omvårdnadsenheterna höjs från 0,53 till 0,59.

Konsekvenser

Skulle bemanningen på omvårdnadsenheterna ökas till 0,59 skulle det innebära att ensamarbetet på dagtid försvinner.

- En säkrare omsorg för den enskilde brukaren då bemanningen är minst två hela dagen.
- En bättre arbetsmiljö för medarbetarna då de inte längre behöver utföra ensamarbete.
- Fortsatt begränsat med meningsfulla sociala aktiviteter för den boende

Ekonomi

Skulle bemanningen på omvårdnadsenheterna ökas till 0,59 så är det en ökning med 0,06 per plats. Det innebär att omvårdnadsplatserna skulle öka med 1,68 årsarbetare per år. Detta motsvarar en kostnadsökning på **800 tkr**. Finansiering sker genom utökade kommunbidrag.

Alternativ 3 – Höja bemanningen på omvårdnad till 0,64 och på demens till 0,74

Bemanningen på omvårdnadsenheterna höjs från 0,53 till 0,64 och på demensenheterna och korttiden höjs den från 0,64 till 0,74.

Konsekvenser

Genom att höja bemanningen på såväl omvårdnad som demens med 0,11 respektive 0,1 så avskaffas ensamarbetet på dagtid och kvaliteten för den enskilde höjs då nämnden kan erbjuda en bättre omvårdnad och fler sociala aktiviteter genom t.ex. anställa en aktivitetsledare.

Ekonomi

Höjningen av bemanningen skulle innebära ökade kostnader på omvårdnadsenheter med ca 1 450 tkr och på demensenheterna med 2 900 tkr. Totala kostnaden är **4 350 tkr**. Finansiering sker genom utökade kommunbidrag.

Förvaltningens förslag

Utifrån lagstiftning och den boendes säkerhet och kvaliteten på de insatser förvaltningen utför måste bemanningen på omvårdnad ökas med minst 0,06 årsarbetare per plats. För att erbjuda den enskilde en god kvalitet när de bor på ett av socialnämndens boende behöver bemanningen höjas till 0,64 på omsorgsenheterna och till 0,74 på korttiden och demensenheterna.

A.S.

Förvaltningen förespråkar alternativ 3 och anser att alternativ 2 är den minsta höjning som måste göras.

K.S. RA

Ökad nattbemanning inom Vård och omsorg

Sammanfattning

Socialförvaltningen önskar få utökat kommunbidrag till 2019 om 1200 – 7 500 tkr för att öka nattbemanningen på särskilda boendena. Genom att öka nattbemanningen på boendena avskaffas obemannade enheter och den enskilde kan i större utsträckning tillförsäkras en god och säker omvårdnad.

Socialstyrelsen föreskriver att den äldre ska nattetid ”utan dröjsmål” få ”det stöd och den hjälp som är till skydd för liv, personlig säkerhet och hälsa” (SOF 2012: 12). Idag motsvarar kommunen inte dessa krav. För att de ska efterlevas krävs en personalförstärkning på kommunens särskilda boenden.

Förvaltningen har tagit fram tre olika alternativ och ett tillägg som bör appliceras oavsett vilket förslag som antas.

Alternativ	Konsekvenser	Kostnad
Ingen förändring	<ul style="list-style-type: none"> - Sämre kvalitet för den boende samt större risk för bl.a. fall - Sämre arbetsmiljö för medarbetarna - Vite kan utdelas vid besök/kontroll av IVO 	0 tkr
Hemgården: från 3 till 4 personer	<ul style="list-style-type: none"> - Förbättrad kvalitet för den boende med möjlighet till att snabbare få hjälp - förbättrad arbetsmiljö för medarbetarna - fortfarande förekommer enheter som är utan bemanning och saknas tillsyn till boendena vite kan utdelas vid tillsyn av IVO 	1 200 tkr
Hemgården: från 3 till 6 personer	<ul style="list-style-type: none"> - Förbättrad kvalitet för den boende då alla enheter är bemannade av personal på natten - Förbättrad arbetsmiljö för den enskilde - verksamheterna uppfyller kraven utifrån socialstyrelsen rekommendation gällande nattbemanning 	3 650 tkr
Införa trygghetskamera på boendena och i hemtjänsten	<ul style="list-style-type: none"> - En ostörd tillsyn både natt och dag för den enskilde. - Förbättrad kvalitet för den enskilde - Förbättrad arbetsmiljö för medarbetare. - Minskad trafik och miljöbelastning 	2 250 tkr (vid 150 kameror)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige utökar kommunbidraget till socialnämnden om 1 200-5 900 tkr att användas till ökad nattbemanning på särskilda boendena och nattpatrullen för äldre.

KS ma

Undersökning

Nuläge

Bemanningen under natten är följande:

Hemgården: 3 medarbetare på 50 boende, uppdelade på 6 enheter på två våningar.

Den bemanningen som socialnämnden har på sina boenden innebär att det idag inte bedrivs en god och säker omvårdnad av våra boenden på alla våra enheter då en del av enheter lämnas utan bemanning och tillsyn under nattetid. Det är även en osäker och utsatt arbetsmiljö för den enskilde arbetstagaren då det är ensamarbete med för stort antal brukare där hot och våld kan förekomma dagligen.

Det är svårt att utifrån nyckeltal såsom antal platser bedöma behovet av bemanning på natten. Lagstiftningen samt vägledning från socialstyrelsen ställer dock krav på god kvalitet, värdigt bemötande samt trygghet och säker vård. På de boenden där en personal måste arbeta på flera enheter, vilka ligger på olika våningsplan, är det tveksamt om bemanningen på boendena kan anses uppfylla dessa krav. Det finns redan en del tekniska lösningar för att få reda på om de dementa och somatiska brukarna är uppe ur sängen, till exempel dörrlarm och golvlarm. Dock kan personer med demenssjukdom inte alltid uppfatta situation och tid vilket kan medföra oro och otrygghet. Att vänta på personal som hjälper en annan boende kan därför få stora konsekvenser. De kan heller inte förväntas larma om de vaknar och har ångest. Personalen behöver därför finnas i närheten för att hantera brukare som ropar på hjälp. I dagsläget förekommer situationer då enheter är tomma i varierande utsträckning. Det medför att kvaliteten och tryggheten inte går att säkra. Personalen kan dessutom bli utsatt för utåtagerande beteende eller olycksfall då det inte finns en kollega att tillgå.

Ekonomi

Årskostnaden för en undersköterska som arbetar natt i Herrljunga beräknas till 640 tkr/anställd.

Budgeterad kostnad för nattbemanningen på Hemgården 3 680 tkr.

K.S. mh

Juridik

Socialstyrelsen har beslutat om nya föreskrifter och allmänna råd om ansvaret för personer med demenssjukdom och bemanning i särskilda boenden. Dessa trädde i kraft den 31 mars 2015 (SOSFS 2012:12)

2 § Varje särskilt boende där en person med demenssjukdom bor ska vara bemannat dygnet runt. Bemanningen ska säkerställa att personal snabbt kan uppmärksamma om en person med demenssjukdom är i behov av hjälp och utan dröjsmål kan ge honom eller henne sådant stöd och sådan hjälp som är till skydd för liv, personlig säkerhet och hälsa.

Allmänna råd

Vid den bedömning som ska göras av hur ett särskilt boende ska vara bemannat bör bl.a. beaktas

- hur lokalerna är utformade,*
- vilken kompetens personalen har och*
- vilka möjligheter omsorgspersonalen har att se och höra att en person med demenssjukdom behöver stöd och hjälp. Behov av stöd och hjälp till skydd för liv, personlig säkerhet och hälsa kan föranledas av att en person med demenssjukdom riskerar att*
- lida fysisk eller psykisk skada eller*
- orsaka fysisk eller psykisk skada hos andra.*

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har tagit fram flera rekommendationer som gäller inom äldreomsorgen. Dessa ska beaktas och följas av kommunerna i stor utsträckning. Nedan lyfts två av de rekommendationer som socialnämnden anser ska eftersträvas i arbetet då de är viktiga.

Den ena rekommendationen är ”Kvalitetsarbete i särskilt boende äldre nattetid”
Rekommendationens fyra hörnstenar är:

- 1. Koll på läget: Ledningen behöver i större utsträckning ta reda på hur arbetet bedrivs nattetid.*
- 2. Individens behov: En planering behöver genomföras med den äldre och den äldres anhöriga vad gäller omsorgsinsatser och tillsyn även nattetid.*
- 3. Strategi för ny teknik: Kommunen bör ta fram en teknikstrategi som omfattar såväl infrastruktur, informationssäkerhet, tillämpning av lagstiftning.*
- 4. Ledarskap: Ledarskapet inom särskilt boende för äldre behöver stärkas för att förändringsarbetet med att identifiera och införa nya arbetssätt*

Den andra rekommendationen är ”Kvalitet i särskilt boende”. Grunden till att SKL tog fram rekommendationen är revideringen av socialtjänstförordningen där det står att den enskildes behov ska vara styrande. I rekommendationen går följande att läsa under bemanning:

Socialtjänstförordningen anger att personal utan dröjsmål ska uppmärksamma behov av hjälp och ge hjälp till äldre på särskilt boende. Att

K.S. RA

uppmärksamma behov utan dröjsmål kan, som framgår i socialtjänstförordningen, göras med såväl teknik som utökad bemanning. När behov av stöd och hjälp har uppmärksammats ska det tillgodoses. Hur och hur snabbt detta ska ske måste utgå från den enskildes behov av stöd och hjälp.

(SKL, 2016, Kvalitet i särskilt boende, sid 7)

Detta innebär att kommunen ska ha en bemanning som är anpassad till de enskildes behov. Utifrån de boendes behov så uppfyller kommunen idag inte dessa riktlinjer. Att en medarbetare har ensamt ansvar för flera enheter under nattens timmar innebär att de boendes behov av stöd, hjälp och trygghet inte alltid kan tillgodoses. Kommunen erbjuder därigenom inte en god och säker omvårdnad.

Arbetsmiljölagen säger att arbetsgivaren ska beakta den särskilda risk för ohälsa och olycksfall som kan följa av att arbetstagare utför arbete ensam (3 kap 2§ andra stycket). Vid ensamarbete som innebär psykiskt påfrestande arbete ska den enskilde medarbetaren få särskilt stöd och handledning för att ha utbildning om hur de ska hantera ex. hotfyllda situationer.

Alternativ

Alternativ 1 – Ingen förändring

Bemanningen förändras inte utan bibehålls som den är idag.

Konsekvenser

- Herrljunga kommun bryter mot de krav som ställs från Socialstyrelsen gällande nattbemanning samt uppfyller inte socialnämndens målarbete gällande att skapa en välmående verksamhet
- Skulle Inspektionen för vård och omsorg göra en tillsyn på enheterna finns det en risk för att kommunen föreläggs med vite då kommunen, utifrån dagens krav på bemanning nattetid på enheterna, inte uppfyller eller tillgodoser en säker och god omvårdnad under nattens timmar då personalen är ensamma och ansvarar för flera enheter. Även arbetsmiljöverket skulle kunna förelägga om vite om de anser att arbetsmiljön inte är tillräcklig

Ekonomi

Genom att inte göra någon förändring i bemanningen så finns det inget behov av ökade budgetmedel till socialnämnden. Däremot finns det risk att socialnämnden kan få betala vite vid eventuell tillsyn.

Alternativ 2 – Höja nattbemanningen med en medarbetare per natt

Bemanningen på Hemgården höjs med en medarbetare per natt (dvs från tre till fyra medarbetare).

Konsekvenser

- En säkrare och tryggare omsorg för den enskilde brukaren då det är fler medarbetare per natt. Ett färre antal enheter är utan bemanning på natten jämförelse med idag.
- Herrljunga kommun bryter fortfarande mot de krav som ställs från Socialstyrelsens sida gällande nattbemanning samt uppfyller inte socialnämndens målarbete gällande att skapa en välmående verksamhet på Hemgården

KS RA

- Skulle Inspektionen för vård och omsorg göra en tillsyn på Hemgården finns det en risk för att kommunen föreläggs med vite då kommunen, utifrån dagens krav på bemanning nattetid på enheterna, inte uppfyller eller tillgodoser en säker och god omvårdnad under nattens timmar då personalen är ensamma och ansvarar för flera enheter. Även arbetsmiljöverket skulle kunna förelägga om vite om de anser att arbetsmiljön inte är tillräcklig.

Ekonomi

Om bemanningen skulle utökas med en medarbetare per natt, skulle det innebära en ökning med ca 1,9 årsarbetare per natt. Kostnadsökningen skulle bli 1 200 tkr. Finansiering sker genom utökade kommunbidrag.

Alternativ 3 – Utöka nattbemanningen på Hemgårdens alla enheter

Utöka bemanningen på nattetid så det finns en personal per enhet, dvs. 6 nattpersonal på Hemgården.

Konsekvenser

- Genom att utöka nattbemanningen på till att alla 6 enheter har en nattpersonal så uppfyller socialnämnden bättre de krav från socialstyrelsen gällande nattbemanning på särskilda boende och demensboende.
- Arbetsmiljön för den enskilde medarbetaren förbättras då det blir mindre ensamarbete.

Ekonomi

Höjningen av bemanningen skulle innebära att Hemgårdens bemanning utökas med 5,8 årsarbetare. Ökade totalkostnader blir 3 650 tkr. Finansiering sker genom utökade kommunbidrag.

Tilläggsförslag – Införa trygghetskamera på särskilt boende och i nattpatrullen

Införa trygghetskamera på boendena; i korridoren samt hos brukarna i hemmet som har tillsyn beviljad.

Konsekvenser

- För omsorgstagaren: Möjlighet och valfrihet att välja den tillsyn som passar var och en bäst – för en ostörd tillsyn både natt och dag. Detta stärker den enskildes välbefinnande och ökar självständigheten.
- För verksamheten: Frigör resurser som kan återinvesteras i verksamheten. Förbättrad arbetsmiljö för medarbetare. Personalen får kontroll och snabb uppfattning om läget vid larm
- För samhället: Minskad trafik och miljöbelastning

Ekonomi

Kostnaden per kamera är ca 1500 kr per månad. Skulle det införas på boendena och i nattpatrullen så skulle ca 150 kameror behövas. Kostnaden för detta är ca 2 250 tkr.

Förvaltningens förslag

Utifrån lagstiftning och socialstyrelsen rekommendationer på nattbemanning:

Förvaltningen förespråkar alternativ 3 inkl. tilläggsvalet med trygghetskameran. Ett sämre alternativt kan vara alternativ tre utan utökad nattbemanning för nattpatrullen dock fortfarande med tilläggsvalet, dvs trygghetskameran.

A.S. ma

Utökning socialsekreterare

Sammanfattning

Socialförvaltningen önskar få utökat kommunbidrag till 2019 om 1 200 tkr för ökat behov av socialsekreterartjänst. Antal ärenden inom Barn och familj ökar och därmed behov av utredning och uppföljning.

Förvaltningen har tagit fram olika alternativ utifrån nuläget.

Alternativ	Konsekvenser	Kostnad
Ingen förändring	-Budgetunderskott -Neddragningar inom annan verksamhet	0 kr
Tillskott med 600 tkr	-Täcker inte hela behovet men ger större förutsättningar att hålla sin budgetram och följa gällande lagstiftning beträffande t ex utredningstider och förebyggande arbete enl 5 kap 1§ SoL	600 tkr
Tillskott med 1 200 tkr till budget	-Nämnden kan troligen hålla sin budgetram och följa gällande lagstiftning beträffande t ex utredningstider och förebyggande arbete enl 5 kap 1§ SoL	1 200 tkr

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige utökar kommunbidraget till socialnämnden om 1 200 tkr för ökat behov av socialsekreterartjänst.

Undersökning

Nuläge

Mängden ärenden ökar samtidigt som komplexiteten och tyngden i ärendena ökar. Ärenden där det förekommer våld, missbruk, hedersförtryck och annan allvarlig föräldrasvikt ökar. Ärenden där domstol beslutat om vård enligt LVU ökar, vilka är tidskrävande då arbetet som föregår en ansökan om vård enligt LVU är omfattande och rättsprocessen kan bli utdragen. Ärenden där barnet, under 18 år, och den unge, under 21 år, placeras av hedersrelaterade skäl och/eller utsatts för våld ökar. Placering sker i dessa ärenden på orter med längre avstånd från Herrljunga av risk- och säkerhetsskäl, vilken är tidskrävande för socialsekreterarna då barnets vård ska följas noggrant oavsett avstånd. Antalet ärende där behov av beslut om skyddande av placeringsadress och umgängesbegränsning gentemot vårdnadshavare ökar.

Antalet anmälningar ökade från år 2016 till 2017 med 41,3 %, från 342 till 483 st, och ansökningar med 30 %, från 139 till 180 st, vilka medfört ökad och hög arbetsbelastning för personalen. Flera ärenden är av sådan komplexitet att ärendet kräver att det handläggs av två socialsekreterare. Personalen är pressad av den ökade belastningen och flera socialsekreterare uttrycker att de är påverkade av stress. Sedan slutet av år 2016 anlitas konsulter från bemanningsföretag, till en stor kostnad för förvaltningen, för att lagstadgade tider ska kunna hållas såsom tid för skydd- och förhandsbedömning vid inkommen anmälan samt utredningstid. Att anlita konsulter är en åtgärd i den akuta situationen när

A.S. RA

personalbemanningen inte räcker till men är inte en bra lösning i längden, då en konsult förvaltar och arbetar med det som ligger för handen. För att verksamheten ska utvecklas och förbättras krävs personal, som är engagerad och som vill utveckla enhetens arbete och samverka med andra verksamheter, och till det krävs anställd personal. Det förebyggande arbetet, arbetet med att informera om Socialtjänsten i kommunen samt socialnämndens särskilda ansvar för att samverka kommer till stånd med andra myndigheter, är exempel på uppgifter som får stå tillbaka, då ärenden där misstanke finns om barn som far illa måste prioriteras före allt annat. Socialnämndens ansvar enligt 5kap 1 § socialtjänstlagen, se nedan, får därmed stå tillbaka och får lägre prioritet. Om medel tillförs så två socialsekreterare anställs, kan t ex den samverka med polis och skola, SSPF, fortsätta i den form som påbörjades under 2017, samarbetet med skolan kan utvecklas för att tidigt upptäcka och möta barn i riskzon och det förebyggande arbetet med att ta fram hemmaplanslösningar utvecklas så vi undviker dyra placeringar, vilka också är ett mycket stort ingrepp i ett barns liv. Genom att utöka socialsekreterargruppen med två tjänster, finns goda möjligheter att kostnaden för placering minskar och kostnaden för konsulter helt upphör.

Ekonomi

Under år 2017 var kostnaden för konsulter via bemanningsföretag 2 700 tkr. *En kostnad som inte finns budgeterad och som tas från annan verksamhet.*

Juridik

Enligt 5kap 1 § socialtjänstlagen ska socialnämnden

1. verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden,
2. i nära samarbete med hemmen främja en allsidig personlighetsutveckling och en gynnsam fysisk och social utveckling hos barn och unga,
3. bedriva uppsökande verksamhet och annat förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga far illa,
4. aktivt arbeta för att förebygga och motverka missbruk bland barn och unga av alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel eller beroendeframkallande medel samt dopningsmedel,
5. aktivt arbeta för att förebygga och motverka missbruk av spel om pengar bland barn och unga,
6. tillsammans med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs, uppmärksamma och verka för att barn och unga inte vistas i miljöer som är skadliga för dem,
7. med särskild uppmärksamhet följa utvecklingen hos barn och unga som har visat tecken till en ogynnsam utveckling,

KS MC

8. i nära samarbete med hemmen sörja för att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver och, om barnets eller den unges bästa motiverar det, vård och fostran utanför det egna hemmet,

9. i sin omsorg om barn och unga tillgodose det särskilda behov av stöd och hjälp som kan finnas sedan ett mål eller ärende om vårdnad, boende, umgänge eller adoption har avgjorts, och

10. i sin omsorg om barn och unga tillgodose det särskilda behov av stöd och hjälp som kan finnas sedan vård och fostran utanför det egna hemmet upphört eller sedan verkställighet av sluten ungdomsvård enligt lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård upphört. Lag (2017:809).

Enligt 11 kap 1 § socialtjänstlagen ska socialnämnden, när en anmälan inkommer som rör barn eller unga, genast göra en bedömning av om barnet eller den unge är i behov av omedelbart skydd. En sådan bedömning ska dokumenteras.

Beslut att inleda eller inte inleda utredning ska, om det inte finns synnerliga skäl, fattas inom fjorton dagar efter det att anmälan har kommit in. Ett sådant beslut behöver dock inte fattas om det redan pågår en utredning om det barn eller den unge som anmälan avser. Lag (2012:776).

Enligt 11 kap 2 § socialtjänstlagen ska utredningen bedrivas skyndsamt och vara slutförd senast inom fyra månader.

Alternativ

Alternativ 1 – Ingen förändring

Budgeten utökas inte.

Konsekvenser

Socialsekreterarna prioriterar ärenden där det finns misstanke om att barn far illa. Det förebyggande arbetet och arbetet med att initialt finna alternativ lösning på hemmaplan får stå tillbaka. Dyr lösning på HVB kan i det akuta läget bli en nödvändig lösning. Samverkan med andra aktörer såsom skola och polis får ske i mån av tid. Socialtjänstens arbete såsom det ska bedrivas enligt 5 kap 1 § socialtjänstlagen får lägre prioritet och vissa punkter i paragrafen får skjutas upp helt tills vidare.

Ekonomi

Socialnämnden överskrider sin tilldelade budget och behöver göra besparingar inom annan verksamhet.

Alternativ 2 – Höja budget med 600 tkr

För att möta rådande situation samt framtida behov behöver det tillskjutas pengar för socialsekreterartjänster på IFO barn och familj, För en tjänst behövs 600 tkr.

Konsekvenser

Socialnämnden kan inom given budget bättre tillgodose barnets behov och arbeta förebyggande enligt lagstiftarens mening. Kostnaden för konsulter och placering minskar.

KS
ma

Ekonomi

Socialnämnden kan troligare hålla sin tilldelade budget och besparingar inom andra verksamheter behöver inte genomföras.

Alternativ 3 – Höja budget med 1 200 tkr

För att möta rådande situation samt framtida behov behöver det tillskjutas pengar för två socialsekreterartjänster på IFO barn och familj, Verksamhet myndighet, med 1 200 tkr.

Konsekvenser

Socialnämnden kan inom given budget tillgodose barnets behov och arbeta förebyggande enligt lagstiftarens mening. Kostnaden för konsulter upphör och kostnaden för placering minskar.

Ekonomi

Socialnämnden kan troligare hålla sin tilldelade budget och besparingar inom andra verksamheter behöver inte genomföras.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen förespråkar alternativ 3.

Genom att höja kommunbidraget till socialnämnden med 1 200 tkr så är det troligare att nämnden håller sin budget.

Utökade administrativa lokaler

Sammanfattning

Socialnämnden önskar få utökat kommunbidrag till 2019 för utökade administrativa lokaler.

Alternativ	Konsekvenser	Kostnad
Ingen budgethöjning	Fortsatt nedsatt arbetsmiljö samt mindre bra säkerhet	0 kr
Höjning av budget	Förbättrad arbetsmiljö och säkerhet. Lättare med en ingång för medborgarna.	500 tkr

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige utökar kommunbidraget till socialnämnden för administrativa lokaler med 500 tkr.

Undersökning

Nuläge

Socialförvaltningen är utspridd på flera olika lokaler inom kommunen. Verksamhet myndighet sitter fördelade på TB-huset och Thors hus.

Tanken med den nya organisationen är att kommuninvånarna ska ha "en väg in" till Socialförvaltningen. Därför finns det ett behov av att flytta samman Verksamhet Myndighet under ett tak. Att enheterna flyttar samman, innebär att samarbetet underlättas mellan grupperna, vilket verkar för att den enskilde blir lotsad till rätt handläggare med sitt ärende och att rättsäkerheten för den enskilde ökar. Personalen kan lätt "kika in" till varandra för att diskutera frågor istället för såsom idag när man ska försöka nå varandra på telefon eller via e-post. Samverkan blir störd och arbetsmiljön sämre när personalen sitter utspridda som idag. Chefer och medarbetare får tillbringa mycket tid för planering av besök och möten i olika byggnader. Både chefer och medarbetare får använda sin egen bil för att snabbt ta sig mellan arbetsplatserna. Att samla personalen har även en personalsocial betydelse, att få mötas i lunchrum och på raster, att se varandra och mötas i annat sammanhang är betydelsefullt för trivseln och bidrar till en positiv samverkan.

Bedömning av behovet

Verksamhet myndighet har ett behov av att sitta samlade geografiskt. Utöver det finns ett behov av att stärka säkerheten i lokalerna då verksamhet Myndighettar beslut som får konsekvenser för den enskilde vilket kan leda till hot och våld situationer. Lokalerna som finns idag har till viss del fungerande säkerhet men den behöver förbättras.

Utöver behovet av att samla myndighet och stärka säkerheten så finns behov av att förbättra arbetsmiljön avseende kontor och personalutrymmen. Idag är det många medarbetare som delar kontor och i vissa fall är det till och med fler än två i ett kontor.

K.S. *[Signature]*

Socialnämnden har kollat på lokaler på Verkstadsgatan som går att hyra och som motsvarar de krav som ställs på arbetsmiljö och säkerhet vid ombyggnation.

Juridik

AFS 2009:2 Arbetsplatsens utformning:

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om arbetsplatsens utformning samt allmänna råd om tillämpningen av föreskrifterna

Alternativ

Alternativ 1 – Ingen förändring

Ingen förändring i budget görs.

Konsekvenser

Arbetsmiljön är fortsatt nedsatt för medarbetarna avseende kontor och personalutrymmen. Säkerheten behöver förstärkas vilket innebär investeringskostnader. Beslutar socialnämnden om en flytt och kommunfullmäktige tillskjuter medel beräknas ett budgetunderskott på 500 tkr.

Alternativ 2 – Höjning med 500 tkr

Socialnämnden budget höjs med 500 tkr. Höjningen motsvarar den förhöjda hyreskostnad för lokalerna på Verkstadsgatan jämfört med kostnaderna i TB-huset samt kostnader för ombyggnation.

Konsekvenser

Arbetsmiljön förstärks. Samma sak gäller säkerheten i lokalerna. Myndighet kan arbeta mer effektivt då samarbetet mellan de olika delarna i Myndighet förstärks.

Förvaltningens förslag

Socialförvaltningen förespråkar alternativ två. Arbetsmiljön och säkerheten behöver förbättras för medarbetarna och en väg in för enskilda medborgare förbättras.

Ökade kostnader placeringar BoF

Sammanfattning

Socialförvaltningen önskar få utökat kommunbidrag till 2019 om 2 000 tkr för ökade kostnader för placeringar barn och familj.

Förvaltningen har tagit fram olika alternativ utifrån nuläget.

Alternativ	Konsekvenser	Kostnad
Ingen förändring	-Budgetunderskott -Neddragning inom annan verksamhet	0 kr
Tillskott med 2 000 tkr till budget	-Nämnden kan troligen hålla sin budgetram och följa gällande lagstiftning	2 000 tkr

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige utökar kommunbidraget till socialnämnden om 2000 tkr för ökade kostnader för placeringar barn och familj.

Undersökning

Nuläge

Antalet barn som placeras utanför hemmet ökar. Alla under 18 år är enligt lag barn. När det gäller den ökande mängden placeringar utanför hemmet, är det framför allt mängden ärenden med hedersproblematik och våld som bidrar till att kostnaderna ökar. Dessa placeringar kräver dels familjehem med hög kompetens och dels måste lösningarna tas fram med kort varsel, oftast samma dag som ärendet blir känt på enheten. Det är inte alltid möjligt att arrangera vård i våra egna familjehem utan placering får ske i förstärkta konsulentstödda familjehem samt på HVB. Annan orsak till placering utanför hemmet är den unges eller förälders missbruk alternativt kognitiva svårigheter hos föräldern. En omständighet som allvarligt påverkar socialnämndens möjligheter att möta behov på ett kostnadseffektivt sätt är att tillgången på familjehem minskar, med anledning av den stora efterfrågan som fortsatt råder och som har ökat under senare år, då många ensamkommande barn placerats i familjehem.

Unga vuxna 18-20 år kan på grund av sitt eget beteende såsom missbruk eller kriminalitet omhändertas och beredas vård enligt LVU efter beslut i Förvaltningsrätten på HVB eller i familjehem. En ny lag gällande spelmissbruk har trätt ikraft, vilket innebär att även personer med spelmissbruk kan bli aktuella för placering för att få behandling för sitt missbruk. Vad den nya lagen kommer att innebära i form av ökat antal placeringar är svårt att uppskatta då det är oklart hur många som kommer att söka hjälp för sitt spelmissbruk.

Ekonomi

Kostnaderna för placering av barn och unga ökar oavsett placeringsform. Kostnaden för placering på HVB ökade från 2016 till 2017 med 131 %, från 811 tkr till 1 872 tkr, och placering i familjehem ökade med 25 %, från 3 382 tkr till 4 232 tkr.

K.S. ma

Juridik

Enligt 5kap 1§ socialtjänstlagen ska socialnämnden verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden. När ett ärende kommer till socialnämndens kännedom där det förekommer våld i nära relation, är nämnden skyldig att ingripa för den unges skydd eller stöd för att kunna säkerställa att barnet får en trygg och god uppväxt.

Enligt 5kap 11§ socialtjänstlagen ska socialnämnden verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp.

Socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Socialnämnden ansvarar för att ett barn, som utsatts för brott, och dennes närstående får det stöd och den hjälp som de behöver.

Socialnämnden ska också särskilt beakta att ett barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående är offer för brott och ansvarar för att barnet får det stöd och den hjälp som barnet behöver. Lag (2012:776).

Enligt 6kap 2§ socialtjänstlagen ansvarar varje kommun för att det finns tillgång till familjehem, hem för vård eller boende och stödboenden. Lag (2015:982).

Socialnämnden ska arbeta för att förebygga och motverka missbruk av alkohol och andra beroendeframkallande medel. Socialnämnden ska även arbeta för att förebygga och motverka missbruk av spel om pengar. Socialnämnden ska genom information till myndigheter, grupper och enskilda och genom uppsökande verksamhet sprida kunskap om skadeverkningar av missbruk och om de hjälpmöjligheter som finns. Lag (2017:809).

Alternativ

Alternativ 1 – Ingen förändring

Budgeten utökas inte.

Konsekvenser

Socialnämnden är bunden enligt lag att sörja för att barn och vuxna som utsätts för eller bevittnar våld får adekvat hjälp samt att följa domstols beslut att bereda barn under 18 år eller ung vuxen under 21 år vård utanför hemmet.

Ekonomi

Socialnämnden överskrider sin tilldelade budget och behöver göra besparingar inom annan verksamhet.

Alternativ 2 – Höja budget med 2000 tkr

För att möta rådande situation samt framtida behov behöver det tillskjutas pengar för placeringar i extern regi per år om 2 000 tkr.

Konsekvenser

Socialnämnden kan inom given budget tillgodose barnets behov.

K.S. ma

Ekonomi

Socialnämnden kan troligare hålla sin tilldelade budget och besparingar inom andra verksamheter behöver inte genomföras.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen förespråkar alternativ 2.

Genom att höja kommunbidraget till socialnämnden med 2000 tkr så är det troligare att nämnden håller sin budget.

Våld i nära relationer

Sammanfattning

Socialförvaltningen önskar få utökat kommunbidrag till 2019 om 1 000 tkr för ökade vårdkostnader av skyddat boende. Kostnaderna för heldygnsvård har ökat och kommer att uppgå till en högre nivå framgent.

Förvaltningen har tagit fram olika alternativ utifrån nuläget.

Alternativ	Konsekvenser	Kostnad
Ingen förändring	-Budgetunderskott -Neddragningar inom annan verksamhet	0 kr
Tillskott med 1 000 tkr	-Nämnden kan troligen hålla sin budget	1 000 tkr

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige utökar kommunbidraget till socialnämnden om 1 000 tkr för ökade vårdkostnader av skyddat boende

Undersökning

Nuläge

Antal ärenden där hedersproblematik, förtryck och fysiskt och/eller psykiskt våld förekommer ökar. Våldet mellan vuxna ökar liksom mellan vuxna och barn. Ärendena är komplicerade och kräver skyddsplacering. Är det en ensamstående kvinna beviljas hon i första hand plats på kvinnojour men finns barn med, kan det bli aktuellt med en placering på HVB, vilket är en mycket dyrare lösning. När det gäller ärenden med hedersproblematik inleds placeringen på HVB på en ort med längre avstånd till Herrljunga, då skydds- och säkerhetsaspekten kräver det och det finns risk för att den vuxna/vuxne ska föras bort.

Ekonomi

Kostnaden för skyddsplaceringar har från år 2016 till år 2017 ökat med 49% till 1 420 tkr. Siffrorna anger samtliga skyddsplaceringar, både HvB samt familjehem.

Juridik

Enligt 5kap 11§ socialtjänstlagen ska socialnämnden verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp.

Socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Socialnämnden ansvarar för att en person, som utsatts för brott, och dennes närstående får det stöd och den hjälp som de behöver.

Handwritten signature: K. S. [unclear]

Alternativ

Alternativ 1 – Ingen förändring

Budgeten utökas inte.

Konsekvenser

Socialnämnden är bunden enligt lag att sörja för att barn och vuxna som utsätts för eller bevittnar våld får adekvat hjälp.

Ekonomi

Socialnämnden överskrider sin tilldelade budget och behöver göra besparingar inom annan verksamhet.

Alternativ 2 – Höja budget med 1 000 tkr

För att möta rådande situation samt framtida behov behöver det tillskjutas pengar för skyddsplaceringar.

Konsekvenser

Socialnämnden kan inom given budget tillgodose barns och vuxnas behov enligt lagstadgad skyldighet.

Ekonomi

Socialnämnden kan troligare hålla sin tilldelade budget och besparingar inom andra verksamheter behöver inte genomföras.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen förespråkar alternativ 2.

Genom att höja kommunbidraget till socialnämnden med 1000 tkr så är det troligare att nämnden håller sin budget då trenden pekar på ett ökat antal placeringar på grund av våld i nära relationer och/eller hedersrelaterad problematik.

Demenssjuksköterska

Sammanfattning

Socialförvaltningen önskar få utökat kommunbidrag till 2019 om 600 tkr för att anställa en demenssjuksköterska.

Förvaltningen har tagit fram olika alternativ utifrån nuläget.

Alternativ	Konsekvenser	Kostnad
Inte höja budget	Socialförvaltningen kan inte verkställa socialnämndens beslut om att ha en demenssjuksköterska inom Herrljunga kommun.	0
1 åa – demenssjuksköterska	Socialförvaltningen tillgodoser de enskildes och medarbetarnas behov i form av demenssjuksköterska samt följer Socialstyrelsens rekommendation och riktlinjer gällande demensvård inom kommunen.	600 tkr

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige utökar kommunbidraget till socialnämnden om 600 tkr

Undersökning

Nuläge

Under 2018 tillsätts demenssjuksköterska tjänsten från rekviderat medel från Socialstyrelsen för ökad bemanning inom äldreomsorg.

Ekonomi

. ca 350 tkr (för 6-7 månader under 2018), finansieras av medel från Socialstyrelsen gällande ökad bemanning inom äldreomsorg.

Juridik

. Hänvisas till Socialstyrelsen gällande riktlinjer:

De nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom syftar till att stimulera användandet av vetenskapligt utvärderade och effektiva åtgärder inom utredning och uppföljning, multiprofessionellt arbete, stödinsatser, läkemedelsbehandling och utbildning.

Alternativ

Alternativ 1 – Ingen förändring

Budgeten utökas inte.

Konsekvenser

. befintlig demenssjuksköterskan kan inte behållas. Kvalitén och målet att Hagen ska bli en demenscenter inom Herrljunga kommun blir svårt att uppnå.

Ekonomi

. inga kostnader.

Alternativ 2 – Höja budget med 600 tkr

K.S. Ra

Konsekvenser

Socialnämnden kan inom given budget tillgodose behovet av en demenssjuksköterska.

Ekonomi

Socialnämnden kan troligare hålla sin tilldelade budget och besparingar inom andra verksamheter behöver inte genomföras. Behovet finns redan idag och kommer också finnas framöver.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen förespråkar alternativ 2.

Genom att höja kommunbidraget till socialnämnden med 600 tkr så kan behovet av en demenssjuksköterska tillgodoses utan att dra ner på annan verksamhet.

Anhörigstöd

Sammanfattning

Socialförvaltningen önskar få utökat kommunbidrag till 2019

Förvaltningen har tagit fram olika alternativ utifrån nuläget.

Alternativ	Konsekvenser	Kostnad
Ingen förändring		0 tkr
Öka med 1 åa		500 tkr

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige utökar kommunbidraget till socialnämnden om 500 tkr för att tillgodose behovet av anhörigstöd.

Undersökning

Nuläge

I Herrljunga finns i dag ett visst stöd till anhöriga som vårdar en närstående. Vanligast förekommande är växelvård, korttidsboende, dagverksamhet eller stöd i hemmet från hemtjänsten. Övervägande ges stödet/nyttjas stödet till personer över 65 år.

Socialnämnden har beslutat att tillsätta 25 % tjänst som anhörigsamordnare under 2017. Tjänsten har aldrig blivit tillsatt på grund av otillräckligt ekonomiska medel. Stor avsaknad av anhörigstödjare bland anhöriga och medarbetare.

Ekonomi

Kostnaden för att tillsätta anhörigstöd uppgår till 500 tkr

Juridik

Den 1 juli 2009 infördes en bestämmelse i socialtjänstlagen, SoL, som innebär att kommunen ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder. Det innebär att flertalet av socialtjänstens verksamhetsområden berörs.

5 kap. 10 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL.
Socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder.

KS ma

Alternativ

Alternativ 1 – Ingen förändring

Budgeten utökas inte.

Konsekvenser

Socialförvaltningen kan inte tillgodose behovet hos anhöriga inom Herrljunga kommun samt kan inte tillsätta tjänsten som är beslutat av socialnämnden under 2017.

Ekonomi

Inga kostnader

Alternativ 2 – Höja budget med 500 tkr

Budgeten höjs med 500 tkr och anhörigstöd kan tillsättas.

Konsekvenser

Socialnämnden kan inom given budget tillgodose behovet.

Ekonomi

Socialnämnden kan troligare hålla tillgodose behovet och besparingar inom andra verksamheter behöver inte genomföras. Behovet finns redan idag och kommer också finnas framöver i och med den ökande äldre befolkningen och ökat behov av stöd för anhöriga.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen förespråkar alternativ 2.

Genom att höja kommunbidraget till socialnämnden med 500 tkr så kan nämnden tillgodose behovet.

VIVA-app

Sammanfattning

Socialförvaltningen önskar få utökat kommunbidrag till 2019

Förvaltningen har tagit fram olika alternativ utifrån nuläget.

Alternativ	Konsekvenser	Kostnad
Inte höja budget	Samma arbetsmetoder används inte i hela kommunen och rättssäkerheten blir inte lika hög.	0 kr
Införa Viva som applikation i hela hemtjänsten	Förbättrad dokumentation och säkrare hantering av uppgifter för den enskilde. Samma arbetsmetod i hela kommunen.	250 tkr

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige utökar kommunbidraget till socialnämnden om 250 tkr för att tillgodose behovet.

Undersökning

Nuläge

Socialförvaltningen har verksamhetssystemet Viva där all dokumentation sker. För att arbeta i systemet så behöver man en dator. Socialnämnden har beslutat (2018-01-30) att Viva som applikation ska införas och då först i hemtjänsten i Ljung. Införandet av Viva som applikation kommer ske under 2018 i hemtjänsten i Ljung men ytterligare budgettillskott behövs för 2019 för att kunna införa det i andra delar av verksamheten.

Ekonomi

Kostnaden för Viva som applikation är indelad i engångskostnader och löpande kostnader. Till engångskostnader hör inköp av iPads, SITHS-kort och skal till iPads och till de löpande kostnaderna hör licensavgifter samt serverkostnader till Ilab.

Juridik

Socialförvaltningen är enligt socialtjänstlagen skyldig att dokumentera. Hur dokumentationen ska ske är inte specificerat.

Alternativ

Alternativ 1 – Ingen förändring

Budgeten utökas inte.

Konsekvenser

Att inte införa Viva som applikation innebär att dokumentationen även framöver ska ske via datorn. Dock kommer inte hemtjänsten vara i fas i kommunen då hemtjänsten Ljung kommer dokumentera när de är hemma hos brukaren och i Herrljunga sker dokumentationen via dator.

KS ma

Ekonomi

Inga kostnader.

Alternativ 2 – Höja budget med 250 tkr

Budgeten ökas med 250 tkr och Viva som applikation kan införas inom hela hemtjänsten.

Konsekvenser

Genom att införa Viva som applikation kan dokumentationen förbättras. Medarbetaren kan dokumentera direkt efter besöket och det finns inte risk för att information glöms. De behöver heller inte föra anteckningar i block fram till de kan skriva in det i datorn. Istället kan de direkt för in det i ett säkert system.

Ekonomi

Den ökade kostnaden förutsätter ett beslut om investeringsram för inköp av iPads m.m. Driftskostnaden för Viva app uppgår till 250 tkr.

Digitalisering

Sammanfattning

Socialförvaltningen önskar få utökat kommunbidrag till 2019.

Förvaltningen har tagit fram olika alternativ utifrån nuläget.

Alternativ	Konsekvenser	Kostnad
Inte höja budget	Socialnämnden kommer inte kunna införa fler digitala tjänster	0 kr
Budgetökning för digitalisering	Pilotprojekt kan genomföras samt mindre digitaliseringsprojekt Ökad rättssäkerhet och arbetsgivarvarumärke	500 tkr

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige utökar kommunbidraget till socialnämnden om 500 tkr för att tillgodose behovet.

Undersökning

Nuläge

Regeringen har beslutat om en digitaliseringsstrategi och kommunen arbetar med att ta fram en egen. För att socialnämnden ska ha möjlighet att arbeta med digitalisering behövs ett budgettillskott.

Ekonomi

Socialnämnden har i befintlig budget inga pengar för att digitalisera verksamheten.

Juridik

Alternativ

Alternativ 1 – Ingen förändring

Budgeten utökas inte.

Konsekvenser

Socialnämnden kommer inte att kunna arbeta så aktivt med digitaliseringsstrategin och tjänster som finns behov av ute i verksamheten, såsom e-signering, finns inte möjlighet att införa. Att inte arbeta med digitalisering kan i förlängningen innebära att socialnämnden halkar efter andra kommuner avseende attraktivitet som arbetsgivare och därigenom får svårare att rekrytera.

Ekonomi

Inga kostnader.

K.S. ma

Alternativ 2 – Höja budget med 500 tkr

Budgeten ökas med 500 tkr för att socialnämnden ska kunna arbeta med digitalisering av verksamheten. Som exempel skulle e-signering, digital kalender och mindre pilotprojekt kunna implementeras.

Konsekvenser

Ökad attraktivitet som arbetsgivare då nämnden visar att de är framåt och arbetar mot framtiden vilket innebär att rekryteringen inte försvåras. Förbättrad service för kommunens invånare och ökad rättssäkerhet.

Ekonomi

Ökad budgetram med 500 tkr.

KS ma

Röstningsbilaga, SN § 60/2018-05-02	Tjänstgörande	§ 60/2018 Om tillägg till "Riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter" - Boendeavgift för korttidsplatserna		
		JA	NEJ	Avstår
Lennart Ottosson (KV), ordf.	X	X		
Andreas Johansson (M), vice ordf.	X	X		
Pia Bondesson (C)	X	X		
Ragnar Emanuelsson (C)	X	X		
Kerstin Zetterberg (KD)	X	X		
Inger Gustavsson (L)	X		X	
Anette Rundström (S)	X		X	
Magnus Fredriksen (S)				
Armina Dzananovic (S)				
Carina Fredriksen (S)				
Auli Karnehed (SD)				
Margareta Yngvesson (C)				
Åke Henningsson (KD)	X	X		
Börje Aronsson (KV)				
Helene Sandqvist Benjaminsson (L)				
Magnus Lennartsson (M)				
Gudrun Gustavsson (M)				
Kjell Johansson (MP)	X		X	
Cecilia Domeier (S)				
Kari Hellstadius (S)	X		X	
Kitty Andersson (S)	X		X	
Lilian Fritzby (SD)				
Summa		6	5	0

AS MG

VästKom

Inriktningsdokument för
UNGDOMSMOTTAGNINGAR i Västra Götaland
2018 – 2022

Rekommenderat av politiska samrådsorganet,
SRO, för Västra Götalandsregionen och
kommuner i Västra Götaland 2017-09-22

KS *2017*

1 Inledning

Folkhälsan i Sverige utvecklas generellt positivt för befolkningen som helhet. Trots detta ökar skillnader i livsvillkor och hälsa mellan olika grupper i samhället. Utvecklingen av unga människors hälsa och välbefinnande skiljer sig från utvecklingen av hälsan befolkningen i övrigt. Sedan 1990-talet har ungdomsgenerationen haft en sämre hälsoutveckling än övriga åldersgrupper framför allt när det gäller den psykiska hälsan.

Första ungdomsmottagningen i Sverige startades 1970, därefter spred sig idén om en mottagning särskilt inriktad mot ungdomars fysiska och psykiska hälsa snabbt över landet. Målet med ungdomsmottagningarna har allt sedan starten varit att arbetet ska präglas av en helhetssyn på ungdomar. Området kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är en viktig del av arbetet. Mottagningarna har genom åren också fått en allt större utmaning i att arbeta tydligare med psykisk hälsa och ungdomars levnadsvanor och livsvillkor. Idag är det tvärprofessionella arbetssättet väl etablerat och fördelningen mellan medicinskt och psykosocialt uppdrag relativt jämnt fördelat.

Målet för ungdomspolitikerna i Sverige är att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Ungdomstiden är en brytningstid mellan barndom och vuxenlivet. Med rätt förutsättningar kan unga både forma sina egna liv och bidra till en positiv samhällsutveckling. Ungdomsmottagning är en viktig arena för att kunna uppfylla det nationella målet och för att skapa jämlik hälsa inom Västra Götaland.

Ungdomar kan inte ses som en homogen grupp med lika uppväxtvillkor och förutsättningar. Kunskap om vilka ungdomarna är och deras livsvillkor, behöver utvecklas ur flera aspekter och ur ett ungdomsperspektiv. Behov av ökade och anpassade insatser för asylsökande och andra nyanlända unga måste beaktas i ungdomsmottagningarnas uppdrag.

Detta inriktningsdokument är gemensamt för Västra Götalandsregionen och länets 49 kommuner. Inriktningsdokumentet bör ligga till grund för lokala avtal och överenskommelser om ungdomsmottagning och ska vara känt av personalen vid ungdomsmottagningen.

Inriktningsdokumentet grundar sig på tidigare Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2011-2015 och på Föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar (FSUM) handbok.

Ungdomsmottagningar i Västra Götaland har att följa gällande och för verksamheten relevant lagstiftning samt författningar.

2 Värdegrund

Mänskliga rättigheter

Vägledande för verksamheten är FN:s förklaring om mänskliga rättigheter.

Barnkonventionen

Barnkonventionens fyra grundprinciper är vägledande för verksamheten: barnets rätt att inte diskrimineras, barnets bästa i främsta rummet, barnets rätt till liv och utveckling samt barnets rätt att få uttrycka sina åsikter.

Diskrimineringsgrunderna

Alla ungdomar är välkomna till ungdomsmottagningen. Ungdomar som söker sig till mottagningen ska känna sig sedda, trygga och tillitsfulla i mötet, deras frågor och problem ska respekteras och tas på allvar. Ungdomarna ska uppleva att de bemöts och behandlas på ett likvärdigt sätt och får likvärdig tillgång till mottagningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning och ålder.

Normmedvetet förhållningssätt

Ett normmedvetet förhållningssätt ska prägla verksamheten. Det innebär att personalen är medveten om och ifrågasätter de normer som påverkar uppfattningar om vad som är " normalt " och därmed ofreflekterat kan uppfattas som önskvärt. Målet med normmedvetenheten är att alla unga ska känna sig inkluderade och välkomna.

Hälsofrämjande arbete och förhållningssätt

Ett hälsofrämjande, eller salutogent, perspektiv innebär att utgå ifrån det friska hos individen och se till hans styrkor och förutsättningar för en god hälsa. Hälsofrämjande arbete och förhållningssätt bör ständigt lyftas och vara ett utvecklingsområde.

Det psykosociala perspektivet utgår från hur individens psykiska förutsättningar formas av och samspelar med miljön. På ungdomsmottagningen är det psykosociala perspektivet integrerat i alla besök, oavsett yrkeskategori. Det sker genom möten som utgår från en helhetsyn där förståelse för ungdomen sker mot bakgrund av de sociala, psykologiska och kulturella sammanshand den unge ingår i.

3 Övergripande mål

- Alla ungdomar ska kunna få hjälp och bli stärkta i övergången mellan ungdom och vuxenliv.
- Ungdomsmottagningen ska vara en lättillgänglig arena för ungdomarna, där ungdomars behov och de lokala förutsättningarna ska vara i fokus
- Alla unga ska uppfatta att ungdomsmottagningen arbetar på den unges uppdrag.
- Alla unga har utifrån ett rättighetsperspektiv rätt till information, kunskap, stöd och behandling inom ungdomsmottagningen. En psykosocial, psykologisk och medicinsk helhetssyn ska prägla verksamheten.
- Ungas fysiska och psykiska hälsa ska förbättras
- Ungas sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter ska stärkas.

K.S. R.G.

4 Inriktning

Ungdomsmottagningen ska vara en lågröskelverksamhet. Det innebär att det ska vara lätt för alla ungdomar att söka hjälp och få hjälp med alla slags frågor; ungdomsmottagningen ska vara lättillgänglig och anpassad efter ungdomars behov. Tillgängligheten ger stora möjligheter till tidiga insatser.

Ungdomsmottagningen ska ses som ett komplement till övrig hälso- och sjukvård och övrigt hälsofrämjande och förebyggande arbete som är en del av det som ofta benämns som första linjens hälso- och sjukvård. Ungdomsmottagningen är ingen remissinstans.

Ungdomsmottagningarna behövs som ett led i att tillgodose ungdomars och unga vuxnas rätt till hälsa. Många unga under 18 år söker sig själva till ungdomsmottagningarna.

Ungdomsmottagningarna har att följa gällande lagstiftning, barnkonventionen mm utifrån den unges bästa.

Ungdomsmottagningen har till uppgift att på den unges uppdrag förmedla kunskap, ge information, stöd och behandling/tidiga insatser inom området sexuell, reproduktiv, psykisk och psykosocial hälsa. Ungdomsmottagningen ska uppmärksamma och medvetandegöra riskfyllda levnadsvanor, såsom riskbruk av alkohol, droger, sex, spel mm

Verksamheten vid ungdomsmottagning ska utgå från lokala förutsättningar och ungdomars behov och ha ett normkritiskt förhållningssätt. Kunskaper om ungdomars hälsa/ohälsa, omvärld, levnadsvanor, livsvillkor och demografi identifieras dels på strukturell och övergripande nivå, dels utifrån lokal kunskap.

5 Verksamhetens innehåll

5.1 Målgrupp

Ungdomsmottagningarnas målgrupp är ungdomar och unga vuxna, med de likheter och olikheter som var och en i denna heterogena grupp uppvisar. Ungdomsmottagningen är till för alla unga till och med 24 år.

5.2 Ungdomsmottagningens huvudområden:

- Levnadsvanor och livsvillkor
- Samlevnad och relationer
- Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
- Psykisk hälsa

5.3 Insatser vid ungdomsmottagning:

- bedöma om ungdomsmottagning är rätt vårdnivå
- rådgivande, stödjande och behandlande arbete på mottagningen, individuellt eller i grupp
- utåtriktat arbete på gruppnivå, t.ex. besök av klasser, besök på skolor och andra arenor för unga
- erbjuda adekvat kunskap om sexualitet
- stärka ungdomar i deras naturliga nyfikenhet kring sexualiteten samt stödja deras självkänsla och integritet
- erbjuda kondomsamtal, preventivmedelssamtal och förskrivning av preventivmedel
- förebygga och ge stöd vid oplanerad/oönskad graviditet samt vid abort

A.S ma

- samtala om sexuellt överförbara sjukdomar (STI, dvs Sexual Transmitted Infections) i det utåtriktade arbetet och vid individuella besök
- smittspåra
- arbeta med ungdomars fysiska och psykiska utveckling samt kroppsuppfattning och självbild
- uppmärksamma ohälsa och erbjuda korttids råd, stöd, motiverande/bearbetande samtal kring sociala problem, psykisk ohälsa samt risk- och missbruk,
- göra bedömningar, tidiga insatser och korttidsbehandling vid lindrig psykisk ohälsa (ej läkemedelsbehandling), inom ramen för ungdomsmottagningens profil som lättillgänglig lågröskelverksamhet.
- hänvisa/lotsa/remittera till annan aktör/vårdgivare/vårdnivå vid behov

5.4 Verksamhetsformer

- Drop-in-mottagning
- Individuella besök
- Gruppverksamhet
- Telefonrådgivning
- Utåtriktat arbete och informationsarbete
- Digitala tillgänghetslösningar och e-tjänster

5.5 Utåtriktat arbete och informationsarbete

Ungdomsmottagningarna ska i sitt utåtriktade arbete eftersträva att finnas där ungdomarna är. Alla ungdomar ska känna till var ungdomsmottagningen finns och ha vetskap om vad de kan få hjälp med på mottagningen. Minst en gång under högstadietiden ska alla elever få göra ett besök på ungdomsmottagning för att få information om verksamheten. Utöver detta är det angeläget att på högstadie- och gymnasienivå arbeta i en strukturerad form där ungdomarna aktivt får möjlighet att diskutera olika ämnen inom sexuell och reproduktiv hälsa, levnadsvanor samt psykisk hälsa. Ungdomsmottagningens utåtriktade arbete kan även inkludera yngre åldrar.

5.6 Kompetens

Ungdomsmottagningarnas verksamhet utgår ifrån lokala behov och förutsättningar. Rätt kompetens hos personalen krävs för att göra adekvata bedömningar och för att vid behov lotsa den unge vidare till andra instanser. För att definieras som ungdomsmottagning ska personalgruppen bestå av barnmorska, kurator/socionom och/eller psykolog samt läkare (i första hand specialist i allmänmedicin). Tillgång till läkare kan för mindre mottagningar ske genom samverkan (se 6.1 organisationsmodell). Mottagningarna kan ha tillgång till andra personalkategorier som till exempel sjuksköterska, undersköterska och/eller administrativ personal.

En central förutsättning för ungdomsmottagningens verksamhet är att företrädare för de medicinska, sociala och psykologiska kompetenserna har nära samarbete och tvärprofessionellt arbetssätt.

Fördelningen mellan de psykosociala/psykologiska och medicinska kompetenserna ska vara jämnt fördelade. För att kunna möta ungdomar utifrån deras behov och förutsättningar kräver uppdraget specifik kompetens om ungdoms- och genusperspektiv, biologiska, psykologiska, sociala aspekter på tonårsutveckling, sexualitet och könsidentitet.

KS 2019

5.7 Valfrihet

Ungdomar kan fritt välja vilken ungdomsmottagning de vill besöka inom Västra Götaland. Det innebär att alla ungdomsmottagningar ska ta emot ungdomar från hela Västra Götaland.

6 Resursnivå

Den resursnivå där en lägsta service och kvalitetsnivå uppnås, upprätthålls vid ett befolkningsunderlag på 3250 ungdomar inom målgruppen 13-24 år, när ungdomsmottagningen bemannas med motsvarande:

- Barnmorska 1,0 tjänst
- Kurator/socionom och/eller psykolog 1,0 tjänst
- Läkare 0,1 tjänst

För mottagningar med antalet unga i målgrupp som understiger 3250 i sitt närområde, räknas resurserna proportionerligt enligt ovan.

6.1 Organisationsmodell

För öka förutsättningarna för unga i hela länet att få tillgång till en ungdomsmottagning i sin hemkommun och för att nå ovanstående resursnivå, byggs i Västra Götaland en organisationsmodell för ungdomsmottagningar i tre nivåer: huvud-, bas och närmottagning. Nivåstruktureringen görs för att trygga resurser och kompetenser även för de mindre mottagningarna. Syftet är att öka förutsättningarna för en jämlik vård, utifrån lokala anpassningar.

Huvudmottagning

- drop-in och tidsbokning
- kompetens på mottagningen med uppdrag att även vara en resurs för mindre mottagningar; barnmorska, kurator, psykolog, allmänläkare, gynekolog
- egen lokal anpassad för ungdomsmottagningsverksamhet

Vid en huvudmottagning kan även andra yrkeskategorier finnas t.ex. psykoterapeut, sjuksköterska med vidareutbildning inom tex psykisk hälsa, STI, andrologi och sexologi.

Bas mottagning

- drop-in och tidsbokning
- lokal anpassad för ungdomsmottagningsverksamhet
- kompetens med uppdrag att även vara en resurs för mindre mottagningar; barnmorska, kurator.
- Tillgång till psykolog och övriga kompetenser som finns vid huvudmottagningar.

Närmottagning

- drop-in och tidsbokning.
- erbjuda lokaler som passar de unga
- kompetens ska minst bestå av barnmorska och kurator/socionom.
- Tillgång till läkare och övriga kompetenser som finns vid huvud - och basmottagningar.
- kan vara mobil

Detta är lägsta nivå.

För läkarkompetens kan vid behov samverka ske med vårdcentral där ungdomen är listad.

A.S. ma

7 Samverkan

Verksamheten vid ungdomsmottagningarna bygger på en aktiv samverkan mellan kommun och region. Samverkan ska ske både på individuell, övergripande och organisatorisk nivå. Det innebär ömsesidig samverkan med andra aktörer både lokalt, delregionalt och regionalt i frågor som rör barns och ungdomars välbefinnande.

Samverkan mellan ungdomsmottagning och aktörer på orten såsom socialtjänst, hälso- och sjukvård, skola, folkhälsoråd och föreningsliv med flera är en förutsättning ett gott omhändertagande, både i individärenden och på organisatorisk nivå. Samverkan på organisationsnivå kan företrädesvis ske i Vårdsamverkan på lokal, delregionalt och regional nivå.

Samverkan mellan respektive ungdomsmottagning behöver utvecklas för en ökad tillgänglighet för ungdomar, som anpassas efter ungdomars behov och de lokala förutsättningarna.

För ungdomsmottagningens verksamhet bör samverkan och samordning prioriteras för att nå speciellt utsatta ungdomar.

8 Huvudmannaskap och samverkansavtal

Kommun och region har genom Socialtjänstlagen (SOL) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) ett befolkningsansvar. När det gäller ungdomsmottagningarna innebär detta ett gemensamt ansvar för psykisk hälsa, förebyggande, uppsökande och utåtriktade insatser för barn och ungdomar. Ungdomsmottagningen har genom sin lågtröskelprofil möjligheten att vara en resurs i att förebygga fysisk och psykisk ohälsa samt främja vuxenblivandet. Att samverka i ungdomsmottagningarna är en del av kommunernas och Västra Götalandsregionens gemensamma arbete med att utjämna skillnader i hälsa och socioekonomiska förutsättningar.

Huvudman för ungdomsmottagningen kan vara kommun eller region – var för sig eller tillsammans/delat. Den vårdgivare som får uppdraget kan vara kommun, region eller privat vårdgivare. Det åligger dock regionen att ha det medicinska ledningsansvaret, enligt Hälso- och sjukvårdslagen.

8.1 Lokala samverkansavtal

För att reglera samverka och ansvarsfördelning samt och förankra varje ungdomsmottagning lokalt, tecknas lokala samverkansavtal mellan respektive kommun/avtalspart och Västra Götalandsregionen.

Lokala avtal bör innehålla:

- verksamhetens innehåll (kompetenssammansättning, öppettider, tilläggsuppdrag mm)
- driftansvar (ledning, planering, uppföljning och redovisning av verksamheten)
- ledning av verksamheten, inklusive arbetsledarroll och arbetsmiljöansvar
- hälso- och sjukvårdsansvaret (om annan än Västra Götalandsregionen är driftansvarig)
- former för strukturell samverkan, både lokalt, delregionalt och regionalt
- hänvisning till föreliggande inriktningsdokumentet som styrdokument för verksamheten
- finansiering

K.S. ma

- redogörelse för hantering då parterna inte är överens

8.2 Ekonomisk fördelningsprincip i lokala samverkansavtal

Enligt ovan bör de lokala avtalen redogöra för samverkansparternas respektive finansiering för varje ungdomsmottagning. Varje avtalspart är suverän och kan genom förhandling komma överens om lämplig fördelning efter lokal anpassning

En princip för finansiell fördelning mellan parterna bör spegla respektive parts ansvar och ambition. En sådan fördelningsprincip grundas på respektive organisations ansvar, nyckeltal för bemanning och kompetens, samt ungdomsmottagningens uppdrag.

Syftet med en fördelningsprincip är att ge parterna stöd i den lokala dialogen.

En riktlinje för ekonomisk fördelningsprincip gällande region- och kommunersättning i de lokala samverkansavtalen om ungdomsmottagningar kan vara 75/25, enligt följande:

- **Uppdrag och åtagande.**
Ungdomsmottagningarnas uppdrag och åtagande beskrivs under punkten 5.3: "Insatser på ungdomsmottagning". Insatserna fördelas ca 50 procent medicinskt uppdrag och ca 50 procent psykosocialt/psykisk hälsa- uppdrag.
- **Bemanning**
Måltal för kompetens och bemanning beskrivs under punkt 6: "Resursnivå", och följer beskrivningen av "Insatser på ungdomsmottagning", det vill säga 50 procent medicinsk kompetens och 50 procent psykosocial/psykisk hälsa-kompetens.
- **Ansvar**
Västra Götalandsregionen ansvarar för medicinsk personal och uppdrag. Ansvar och uppdrag inom det psykosociala perspektivet och för psykisk hälsa är gemensamt, vilket innebär 50/50 mellan kommun och region.

Sammantaget ger beräkningarna ovan den finansiella fördelningsprincipen 75/25.

Kostnader för lokalhyra, laboratorie/provtagning, preventivmedel, tolk, verksamhetutvecklare, chef, IT och OH tillkommer och ingår i den totala finansieringen.

9 Avgifter

För besök hos hälso- och sjukvårdspersonal på ungdomsmottagning ska patientavgift erläggas i enlighet med beslut i Västra Götalandsregionen.

10 Verksamhetschef och medicinskt ledningsansvar

Verksamhetschef ska finnas för varje ungdomsmottagning. Verksamhetschefen ska svara för att verksamheten har en personal- och kompetensstruktur som tillgodoser god vårdkvalitet, hög patientsäkerhet och främjar kostnadseffektivitet. Den huvudman som är arbetsgivare ansvarar för att verksamhetschefen har kompetens för uppgiften och att medicinskt ledningsansvarig finns.

11 Dokumentation och kvalitetssäkring

Dokumentation ska ske enligt gällande lagstiftning. Arbetsuppgifterna avgör om dokumentation i patientjournalen ska ske. All personal oavsett huvudman som ger råd, stöd

KS RA

eller behandling individuellt är skyldiga att dokumentera i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen, eftersom ungdomen då är att betrakta som patient. I de fall personal anställda av kommunen utför arbetsuppgifter som rådgivning och samtal kring psykisk ohälsa, abortsamtal, STI-rådgivning etc. kan tillgång till patientjournalen säkerställas genom tecknandet av ett uppdragsavtal om tillgång till vårdgivarens vårddatasystem.

Ungdomar ska informeras om sekretessreglerna och på vilket sätt deras besök dokumenteras. Information ska lämnas på det sätt som anges i gällande lagstiftning.

12 Uppföljning och resultat

Ungdomsmottagningarna ska analysera och synliggöra verksamhetens kvalitet och resultat. Uppföljningen ska ske utifrån det som gäller i överenskommelser och/eller avtal. Uppföljningen bör kunna följas över tid. Besöks- och åtgärdsregistrering ska redovisas i regionens vårddatabas.

Kundenkäter ska redovisas och ungdomars synpunkter ska belysas och beaktas.

Båda samverkansparter har i uppdrag att samverka utifrån samverkansavtal, gällande uppföljning och resultat årligen.

13 Utvecklingsarbete

Fortsatta utvecklingsarbeten behöver göras för ungdomsmottagningarna.

- Enhetlig avtalsmall för samverkansavtal inom Västra Götaland, som ett stöd när lokala samverkansavtal ska tecknas.
- IT samt dokumentation ur juridisk synvinkel behöver klargöras
- Samverkan behöver utvecklas inom ramen för Vårdsamverkan på olika nivåer. Vid behov kan partsgemensamma arbetsgrupper tillsättas.
- En regionövergripande uppföljning av fördelningsprincipen samt resursfördelning bör göras.
- Länsgemensam uppföljning av mottagningarnas kvalitet utifrån kvalitetsmått bör göras årligen.

K.S. ma